

Zelfbeschikkingsrecht vraagt om

Door Arjen van Rijn

Sinds 10-10-10 is in het Statuut de verplichting opgenomen om een regeling in het leven te roepen voor de behandeling van geschillen tussen het Koninkrijk en de landen. Dit was een vurige wens van de Caribische landen. Zij willen meer bescherming tegen de dominante positie van Nederland binnen de besluitvorming van het Koninkrijk. Den Haag zit daar minder op te wachten en het is niet voor niets dat er meer dan vijf jaar later nog altijd geen concreet voorstel voor een geschillenregeling op tafel ligt.

Maar ruim twee maanden geleden was het dan toch ten minste zover, dat minister Plasterk van BZK (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) aankondigde een voorstel te zullen gaan indienen. Het voorstel zal er volgens de brief die hij aan de Tweede Kamer stuurde op neerkomen dat er een beroepsmogelijkheid wordt geïntroduceerd tegen beslissingen van de Rijksministerraad die tot onenigheid geleid hebben en die ook in het voortgezet overleg niet konden worden opgelost. In zulke gevallen zal volgens de plannen van Plasterk advies aan de Raad van State worden gevraagd, waarbij dan uiteraard alle partijen en standpunten gehoord zullen worden. Op basis van dat advies zal de koninkrijksregering vervolgens een definitieve beslissing nemen. Het advies is niet bindend, er zal gemotiveerd van mogen worden afgeweken. De minister heeft bij latere gelegenheid gezegd dat er om af te wijken wel echt sprake moet zijn van zwaarwegende redenen.

De contouren die de minister heeft geschetst komen feitelijk op het aloude Kroonberoep neer: het bestuur zelf hakt uiteindelijk de knoop in het geschil door en kan als het erop aankomt niet juridische argumenten maar bestuurlijke belangen het zwaarst laten wegen. Er zal geen sprake zijn van een onafhankelijke constitutionele rechter, die als specifieke taak heeft de correcte naleving van het Statuut en het overige koninkrijksrecht te bewaken en een bovenpartijdig oordeel te geven, zoals constitutionele rechters dat in heel veel landen doen, waaronder de Verenigde Staten. Nee, er zal sprake zijn van een bestuurlijke geschilprocedure die in het slechtste geval uitmondt in een herhaling van zetten binnen de Rijksministerraad, inclusief de tegenstem van de Caribische landen en met de Nederlandse minister-president aan de noodknoop. Anders dan in het klassieke Kroonberoep

Op het Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko) besloten de delegaties bij herhaling tot een onafhankelijke geschillenregeling. Op deze foto de deelnemers in mei 2015 in Den Haag. FOTO NICO VAN DER VEN

hakt niet een bestuursorgaan van hogere orde de knoop door, maar hetzelfde bestuursorgaan dat de beslissing nam die nu juist aanleiding gaf tot de ruzie, namelijk de Rijksministerraad waarin Nederlandse ministers de toon aangeven. Kortom: de slager die zijn eigen vlees keurt.

Goed om te weten: de beoogde adviseur, de Raad van State, wil het zelf niet eens zo. Die heeft in 2010 al gezegd dat er een echte onafhankelijke rechter moet komen. Dat advies is pikant genoeg nooit door de minister van BZK vrijgegeven, precies daarom waarschijnlijk.

Natuurlijk zou er door de inschakeling van de Raad van State meer objectiviteit in de besluitvorming ontstaan. Controversiële kwesties zullen van meer kanten belicht worden. Voor regels zal net iets meer aandacht komen. Maar waarom dan niet gelijk de angel eruit halen? Waarom is dan toch een achterdeurtje nodig? Dat wil Plasterk niet voor niets. Kennelijk vindt Nederland het te eng om helemaal geen bestuurlijke grip meer te hebben op de uitkomst en heeft het niet bij voorbaat 100 procent vertrouwen in wat de Raad van State (of welke instantie dan ook die als rechter zou gaan fungeren) zal vinden. Vanwaar die angst? Vanwaar dat gebrek aan ultiem vertrouwen in de uitkomsten van de toetsing? Bij zulk gebrek aan vertrouwen kan het geen verbaazing wekken dat ook van de

kant van de Caribische landen het vertrouwen zal ontbreken in voor 'n Kroonberoep. Terwijl het voor een goed werkende geschillenregeling nu juist essen-

tieel is dat er vertrouwen bestaat in het instrument en in de uitkomsten van de toepassing van dat instrument, welke deze uitkomsten ook mogen zijn. De

essentie van rechtspraak is vrede stichten. Bij conflicten die zich niet tussen burgers maar tussen landen afspelen is dat niet anders. Kijkt men naar de

Advertentie

ALLE VACATURES OP EEN RIJ op onze veelbezochte AD-website

Op zoek naar die ene job; een nieuwe uitdaging? Voor uzelf of iemand anders; een pas afgestudeerd kind, familied of kennis in binnen- en buitenland?

Of op zoek naar die onmisbare office manager ingenieur, docent, IT-officer of secretaresse om uw dynamische personeelsteam compleet te maken?

Kijk op www.antilliaansdagblad.com

Alle vacatures in het Antilliaans Dagblad verschijnen ook GRATIS op de website. Gerangschikt naar de meest recent aangeboden functies onder

Vacature advertenties

In één oogopslag te zien bovenaan de homepage.

Voor meer info: AD-sales team Sonja, Lucy & Judary - advertentie@antilliaansdagblad.com
+5999-7472200, Scharlooweg 31, Willemstad, Curaçao